

Sygn. akt III RC 149/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 stycznia 2019r.

Sąd Rejonowy w Wągrowcu, Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie :

Przewodniczący : S.S.R. Rafał Agaciński

Protokolant : st. sekr. sąd. Anna Domagalska

po rozpoznaniu w dniu 8 stycznia 2019r. w Wągrowcu

na rozprawie

sprawy z powództwa A. J.

przeciwko małoletniej Z. M. reprezentowanej przez matkę S. S. oraz S. M. (1)

o obniżenie alimentów

1. oddała powództwo,
2. nie obciąża powoda kosztami procesu,
3. zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Wągrowcu na rzecz adwokata K. S. kwotę 738 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych) brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu powodowi.

SSR Rafał Agaciński

Sygn. akt III RC 149/18

UZASADNIENIE

Powód A. J. złożył w dniu 03.07.2018r. (data stempla pocztowego) pozew domagając się obniżenia renty alimentacyjnej obciążającej go na rzecz dwójki dzieci w kwocie po 500 zł na każde z nich do kwoty po 300 zł, czyli łącznie 600 zł miesięcznie. Jednocześnie powód wniósł o zwolnienie go od kosztów sądowych w całości oraz przyznanie mu obrońcy z urzędu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że obciążony jest obowiązkiem alimentacyjnym na dwójkę dzieci w łącznej kwocie 1000 zł miesięcznie, czyli po 500 zł na każde z nich. Obecnie zaś jego sytuacja finansowo-materialna uległa bardzo znaczącemu pogorszeniu. Powód wskazał bowiem, że przebywa w zakładzie karnym i nie jest w stanie regulować alimentów w całości, tym bardziej że nie jest zatrudniony odpłatnie. Nadto oświadczył, że w najbliższym czasie jego sytuacja nie ulegnie poprawie.

Zarządzeniem z doręczonym dnia 18.07.2018 r. tut. Sąd wezwał powoda do usunięcia braków formalnych pozwu poprzez nadesłanie jego odpisu oraz sprecyzowanie żądania pozwu. Zaś wobec faktu, że z obowiązku tego powód nie wywiązał się w przepisany terminie, zarządzeniem z dnia 27.07.2018r. zwrócono pozew.

W wyniku zażalenia złożonego przez powoda, postanowieniem z dnia 14.09.2018r. Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział II Cywilny Odwoławczy uchylił zaskarżone zarządzenie.

Postanowieniem z dnia 27.07.2018r. tut. Sąd zwolnił powoda od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w całości oraz ustanowił dla niego pełnomocnika z urzędu.

Pismem procesowym z dnia 28.09.2018r. (data stempla pocztowego) pełnomocnik powoda podtrzymał żądanie pozwu oraz wniósł o zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, a nieopłaconej w całości ani w części.

W toku rozprawy z dnia 23.11.2018r. przedstawicielka ustawowa małoletniej pozwanej Z. M. oraz pozwany S. M. (1) wnieśli o oddalenie powództwa.

Sąd ustalił, co następuje:

S. M. (1) ur. (...) oraz małoletnia Z. M. ur. (...) są dziećmi A. J. i S. S. pochodzącymi z ich związku małżeńskiego. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu Wydział I Cywilny małżeństwo to zostało rozwiązane poprzez rozwód z winy powoda. Jednocześnie wykonywanie władzy rodzicielskiej nad dziećmi powoda powierzone zostało ich matce, zaś powód obciążony został obowiązkiem alimentacyjnym na ich rzecz. Ostatni raz wysokość tego obowiązku ustalona została wyrokiem Sądu Rejonowego w Wągrowcu z dnia 23.01.2009r. wydanym w sprawie sygn. akt III RC 152/08, na mocy którego zasądzono od powoda na rzecz S. M. (1) i małoletniej Z. M. renty alimentacyjne w kwocie po 500 zł miesięcznie na rzecz każdego z nich, łącznie po 1000 zł.

W tamtym czasie małoletni pozwani zamieszkiwali wraz z matką oraz niepełnosprawnym bratem D. M. w wynajmowanym mieszkaniu w W., którego koszty utrzymania oscyływały w granicach kwoty ok. 760 zł miesięcznie. Małoletni S. M. (1) miał 8 lat i był uczniem II klasy szkoły podstawowej, zaś małoletnia Z. M. miała lat 7 i uczęszczała do klasy I szkoły podstawowej. O. małoletni byli zdrowi i nie wymagali szczególnego leczenia, zaś na zaspokojenia ich usprawiedliwionych potrzeb oraz pokrycie udziału małoletnich w kosztach utrzymania mieszkania niezbędna była każdego miesiąca kwota po 600 zł w dla każdego z nich, czyli łącznie 1200 zł. Natomiast S. S. pozostawała w domu i opiekowała się niepełnosprawnym synem D. M., pobierając w związku z tym świadczenie pielęgnacyjne z tytułu sprawowania opieki nad nim w kwocie 420 zł miesięcznie, zasiłek pielęgnacyjny na syna D. w kwocie 153 zł miesięcznie, zasiłki rodzinne na troje dzieci wraz z dodatkiem z tytułu kształcenia i rehabilitacji D. oraz samotnego wychowywania dziecka i z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej w łącznej kwocie 602 zł miesięcznie oraz świadczenia alimentacyjne z funduszu alimentacyjnego.

Natomiast A. J. odbywał w tamtym czasie karę pozbawienia wolności za przestępstwa umyślne z art. 207 § 1 kk, art. 157 § 2 kk, art. 286 § 1 kk, art. 121 § 2 kw.

Obecnie S. S. nadal nie pracuje, pozostaje w domu i opiekuje się pełnoletnim synem D. M., który ze względu na swój stan zdrowia posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności i z tego tytułu przyznany ma zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 184,42 zł miesięcznie, stanowiący jego jedyny dochód. Ojcostwo D. M. nie zostało ustalone.

Z tytułu rezygnacji z zatrudnienia z uwagi na konieczność opieki nad synem D., S. S. pobiera świadczenie pielęgnacyjne w kwocie 1477 zł miesięcznie. Nadto otrzymuje ona także zasiłki rodzinne w łącznej kwocie 259 zł miesięcznie oraz jedno świadczenie wychowawcze 500+ w kwocie 500 zł miesięcznie.

Pozwany S. M. (1) i małoletnia pozwana Z. M. nadal zamieszkuje wraz z bratem D. M., ich matką i jej obecnym mężem – D. S., w wynajmowanym mieszkaniu w W.. Miesięczne koszty utrzymania mieszkania, na które składają się czynsz

wraz z opłatą wodę i innymi dodatkowymi kosztami, opłata za prąd, gaz, Internet i wywóz odpadów komunalnych, wynoszą łącznie ok. 1350 zł.

S. M. (1) ma lat 18 i uczęszcza do II klasy Branżowej Szkoły I Stopnia im. S. M. (2) przy Zespole Szkół nr (...) w W., gdzie uczy się w zawodzie cukiernika, jednocześnie odbywając praktyki w cukierni i osiągając w ten sposób dochód w kwocie średnio około 450 zł miesięcznie. Pozwany nie posiada żadnych innych dochodów. S. M. (1) nie choruje przewlekłe i nie przyjmuje na stałe żadnych leków, a na pokrycie jego usprawiedliwionych potrzeb niezbędna jest każdego miesiąca kwota około 950 zł, w tym: 350 zł – wyżywienie, 150 zł – zakup odzieży i obuwia, 100 zł – zakup środków higieny i czystości, 30 zł – wydatki szkolne, 20 zł – leki i leczenie, 30 zł – rozrywka, 270 zł – udział pozwanego w kosztach utrzymania mieszkania.

Małoletnia Z. M. ma lat 17 i jest uczennicą III klasy gimnazjalnej w Szkole Podstawowej im. M. K. w W.. Co do zasady koszt zaspokojenia większości usprawiedliwionych potrzeb małoletniej pozwanej równy jest koszt zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb S. M. (1). Niemniej małoletnia Z. choruje przewlekłe i pozostaje pod stałą opieką lekarza specjalisty ginekologa, endokrynologa oraz ortopedy, przy czym wizyty u tych specjalistów odbywa w ramach NFZ, z wyjątkiem lekarza ginekologa, u którego odbywa prywatne wizyty raz na dwa miesiąca. Koszt jednej wizyty to kwota ok. 100 zł. Małoletnia przyjmuje także na stałe leki, a ostatnio otrzymała skierowanie na rehabilitację w ramach NFZ. Miesięczny koszt zakupu leków i leczenie Z. to kwota 100 zł. Łączny koszt zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb małoletniej pozwanej wynosi zatem 1030 zł miesięcznie.

Po 2009r. A. J. dwukrotnie był jeszcze pozbawiony wolności i przebywał w zakładzie penitencjarnym, w związku z popełnieniem przez niego przestępstw z art. 209 § 1 kk, art. 286 § 1 i § 3 kk, art. 270 § 1 kk. Następnie w okresie od zakończenia odbycia kary do dnia 28.12.2017r. powód zamieszkiwał w K. w wynajmowanym mieszkaniu, które dzielił z inną osobą. Koszty utrzymania tego mieszkania tj. czynsz najmu oraz opłaty za media, w łącznej kwocie ok. 1200 zł powód pokrywał w połowie. Na zaspokojenie swoich pozostałych usprawiedliwionych potrzeb A. J. potrzebował każdego miesiąca kwoty: 300 zł – wyżywienie, 100 zł – odzież i obuwie, 100 zł – środki higieny i czystości. W tamtym czasie, powód, który z zawodu jest hydraulikiem, instalatorem wodno – kanalizacyjnym i gazowym, pracował bez umowy w budowlance, wykonując prace wykończeniowe budów i remonty. A. J. nie posiada orzeczeń o niepełnosprawności lub niezdolności do pracy.

Obecnie powód, który przebywa w Zakładzie Karnym we W. od dnia 28.12.2017r. odbywa karę pozbawienia wolności za przestępstwa z art. 209 § 1 kk, art. 297 § 1 kk, 226 § 1 kk, 190 § 1 kk, art. 286 § 1 i § 3 kk. Aktualnie przewidywany termin opuszczenia przez A. J. zakładu penitencjarnego przypada na dzień 10.07.2020r.

Świadczenia alimentacyjne należne pozwanemu S. M. (1) oraz małoletniej Z. M. od powoda wypłacane są w całości z funduszu alimentacyjnego.

W okresie ostatnich 6 miesięcy Powiatowe Urzędy Pracy w K., T. i K. dysponowały ofertami pracy na stanowisku hydraulik, instalator wodno – kanalizacyjny i gazowy, pracownik ogólnobudowlany oraz dla osób bez zawodu, za proponowanym wynagrodzeniem w granicach od 2800 zł brutto do 5000 zł brutto miesięcznie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o następujące dowody: dane i wydruki z systemu PESEL-SAD k. 17-19, 75-85, 105-108; dane i wydruki z systemu (...) k. 56-62; informacje z Zakładu Karnego we W. k. 93, 97; informacje z K. k. 110-114, 140-144; kopie decyzji Burmistrza Miasta W. k. 116-120; faktury, rachunki, potwierdzenia przelewów k. 121-131, 162, 163, 200-206, 221-222; kopia odpisu skróconego aktu małżeństwa k. 152; kopia orzeczenia o niepełnosprawności k. 153, 214, 223; kopia zaświadczenia z PUP k. 154, 215, 220; kopia zaświadczeń o kontynuowaniu nauki k. 155, 156; kopia dokumentacji medycznej k. 157-160, 161, 164, 224-225, 226-229; informacje z PUP w K., K. i T. k. 170, 172-181, 183-191; kopia dokumentacji kredytowej k. 207-213; zeznania powoda A. J. k. 137; zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniej pozwanej S. S. k. 137-138, 230-231; zeznania pozwanego S. M. (1) k. 138-139, 231 oraz dokumenty zgromadzone w aktach III RC 152/08, III RC 166/08 tut. Sądu.

Zarówno zeznania powoda A. J., jak i pozwanego S. M. (1) oraz przedstawicielki ustawowej małoletniej pozwanej S. S. nie wzbudziły wątpliwości Sądu, były one bowiem jasne, szczerze i logiczne. W szczególności za zgodne z doświadczeniem życiowym i wiedzą Sądu na temat przeciętnych kosztów utrzymania, posiadanym w związku z prowadzeniem wielu innych postępowań alimentacyjnych, uznać należało miesięczne koszty zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb przedstawione zarówno przez powoda, jak i przez stronę pozwaną. Nadto wskazać należy, że okoliczności podnoszone przez stronę pozwaną w tym zakresie potwierdzone zostały pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w toku postępowania.

Okoliczności faktyczne w sprawie były w istocie pomiędzy stronami bezsporne, lecz z takiego niespornego stanu faktycznego strony wywodziły odmienne oceny co do zakresu obowiązku alimentacyjnego powoda wobec pozwanych dzieci.

Treść i autentyczność zebranych w sprawie dokumentów nie wzbudziła wątpliwości Sądu z urzędu, a same strony w tej kwestii nie zgłaszały zarzutów, wobec czego uznano dokumenty z wartościowy dowód w sprawie.

Na podstawie art. 227 kpc Sąd oddalił wniosek pełnomocnika powoda zawarty w pkt 2 pisma procesowego datowanego na dzień 7.12.2018r., bowiem dotyczył on ustalenia wysokości uzyskiwanych dochodów przez męża S. D. S., który nie ma obowiązku alimentacyjnego wobec pozwanych i jego możliwości zarobkowe nie są istotną okolicznością dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Podstawą rozstrzygnięcia w sprawie była treść art. 138 krio, w myśl którego w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez zmianę stosunków rozumie się istotne zwiększenie lub zmniejszenie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji, istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub istotne zmniejszenie się możliwości zaspokojenia potrzeb własnymi siłami. Rozstrzygnięcie w oparciu o art. 138 krio wymaga zawsze porównania stanu istniejącego w dacie poprzedniego ustalenia wysokości alimentów ze stanem istniejącym w dacie orzekania o zmianie wysokości alimentów. Na stronie powodowej ciąży obowiązek wykazania, że zmiany takie nastąpiły stosownie do ogólnej reguły dowodowej z art. 6 kc. Przy ocenie, czy zachodzą przesłanki do zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego w myśl art. 138 krio należy brać pod uwagę wszelkie okoliczności mogące świadczyć o zmianie stosunków, a zwłaszcza możliwości zarobkowe i majątkowe stron.

Obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dzieci wynika z art. 133 § 1 krio, w myśl którego rodzice są obowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Zgodnie zaś z art. 135 § 1 krio zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Przez usprawiedliwione potrzeby uprawnionego rozumieć należy potrzeby, których zaspokojenie zapewni mu, odpowiedni do jego wieku i uzdolnień, prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy. Możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego określają zarobki i dochody, jakie uzyskalby przy pełnym wykorzystaniu swych sił fizycznych, zdrowia i zdolności umysłowych, nie zaś rzeczywiste zarobki i dochody. Dzieci mają prawo do równej z rodzicami stopy życiowej niezależnie od tego, czy żyją z nimi wspólnie, czy też oddzielnie. Ponadto ustawodawca w § 2 art. 135 krio przewidział możliwość wykonania obowiązku alimentacyjnego w całości lub części względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie także poprzez osobiste starania o jego utrzymanie lub wychowanie (por. teza IV i VII uchw. SN z 16.12.1987 r., III CZP 91/86, OSNCP 1988r., nr 4, poz. 42 oraz orz. SN z 10.10.1969 r. III CRN 350/69, OSNCP 1970, nr 2, poz. 15).

W przypadku opóźnienia w zapłacie przez zobowiązanego świadczeń alimentacyjnych na rzecz uprawnionego, temu ostatniemu przysługuje nadto roszczenie o odsetki ustawowe za opóźnienie w oparciu o art. 481 § 1 i 2 kc.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że pomimo ciężaru dowodowego z art. 6 kc. powód A. J. nie udowodnił, aby od czasu poprzedniego orzekania o wysokości alimentów w sprawie III RC 152/08, nastąpiła na tyle istotna zmiana okoliczności w jego sytuacji osobistej i majątkowej, która uzasadniałaby zmianę wysokości rent alimentacyjnych poprzez ich obniżenie (art. 138 krio).

Od ostatniego orzekania o wysokości alimentów upłynęło 10 lat. Oczywiście jest zatem, że przez ten czas nie tylko wzrosły koszty zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb pozwanych, ale też zmienił się zakres tych potrzeb. Zmiany te wynikają m.in. z faktu, że w miarę dorastania dziecka coraz ważniejszy staje się nie tylko jego rozwój fizyczny, ale też jego rozwój duchowy czy kulturalny. Oczywiście jest także, że przez tak długi okres czasu jak 10 lat, zmieniła się siła nabywcza pieniądza i nastąpił wzrost cen dóbr oraz kosztów utrzymania gospodarstwa domowego.

Jak ustalono, poprzednio koszty utrzymania małoletnich wtedy pozwanych, oscylowały w granicach kwoty 600 zł miesięcznie dla każdego z nich. Obecnie zaś pozwany S. M. (1) ma lat 18 i jest uczniem II kasy Branżowej Szkoły I Stopnia przy ZS nr 1 w W., a koszty jego utrzymania wynoszą 950 zł miesięcznie. Natomiast małoletnia pozwana Z. M. ma lat 17 i jest uczennicą III klasy gimnazjum i na jej utrzymanie niezbędna jest każdego miesiąca kwota 1030 zł. Sąd zważył, że pozwani są w podobnym wieku tj. 17 i 18 lat i w związku z tym poszczególne koszty ich utrzymania utrzymują się co do zasady na podobnym poziomie. W szczególności zaś dotyczy to kosztów żywienia, zakupu odzieży i obuwia, środków higieny i czystości oraz koszty rozrywki. Równe są także koszty udziału pozwanych w kosztach utrzymania mieszkania. Należy bowiem wskazać, że obydwójce pozwani nadal zamieszkują z bratem, matką i jej obecnym mężem, w wynajmowanym mieszkaniu, na którego utrzymanie niezbędna jest każdego miesiąca kwota ok. 1350 zł. Oczywiście jest zatem, że winni oni partycypować w pokrywaniu tych kosztów, na równi z pozostałymi domownikami. Dlatego też udział każdego z pozwanych w tych kosztach wynosi 270 zł miesięcznie ((...) os.). Różne są natomiast koszty zakupu leków i leczenia pozwanego i jego małoletniej siostry. Okoliczność ta wynika z faktu, że w przeciwieństwie do małoletniej Z. M., S. M. (1) nie choruje i nie wymaga ani specjalistycznej opieki medycznej ani też nie musi przyjmować na stałe żadnych leków. Natomiast ze względu na swoje problemy zdrowotne tj. endometrioza, niedoczynność tarczycy i skrzywienie kręgosłupa, nie tylko pozostaje pod opieką lekarzy specjalistów ginekolog, endokrynolog i ortopeda, ale też przyjmuje na stałe specjalistyczne leki hormonalne, leki na tarczycę oraz korzystać musi z rehabilitacji.

Biorąc pod uwagę okoliczności podniesione powyżej, a także okoliczności podniesione przez matkę pozwanych w toku rozprawy z dnia 08.01.2018r. należało uznać, że wysokość kosztów utrzymania S. M. (1) i małoletniej Z. M. zgodna jest z doświadczeniem życiowym i wiedzą Sądu na temat wysokości przeciętnych kosztów utrzymania dzieci w wieku pozwanych, posiadaną w związku z prowadzeniem wielu innych postępowań alimentacyjnych.

W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie, rodzice pozwanych zobowiązania są do alimentowania nie tylko małoletniej Z., która ze względu na swój wiek nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, ale również pozwanego S. M. (1). Co prawda w toku postępowania ustalono, iż pozwany osiąga dochód z praktyk odbywanych w ramach nauki zawodu, a kwota ta wynosi średnio ok. 450 zł miesięcznie. W myśl zaś art. 91 § 1 k.r.o. dziecko, które ma dochody z własnej pracy, powinno przyczyniać się do pokrywania kosztów utrzymania rodziny, jeżeli mieszka u rodziców. Niemniej w toku postępowania ustalono również, że koszty utrzymania S. M. (1) wynoszą 950 zł miesięcznie. Oczywiście jest zatem, że osiągnięte przez niego dochody nie wystarczają na zaspokojenie jego usprawiedliwionych potrzeb. Zgodnie natomiast z art. 133 § 1 k.r.o. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Sąd uznał zatem, że obowiązek zapewnienia pozwanemu S. M. (1) pozostałej kwoty niezbędnej dla pokrycia jego kosztów utrzymania nadal obciąża jego rodziców.

Obowiązek ten obciąża ich w stopniu uzależnionym od usprawiedliwionych potrzeb dziecka oraz od możliwości zarobkowych i majątkowych rodziców (art. 135 § 1 k.r.o. oraz art. 129 § 2 k.r.o.).

S. S. nie pracuje, pozostaje w domu opiekując się swoim niepełnosprawnym synem D. M. i pobiera świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia z uwagi na konieczność opieki nad synem w kwocie 1477 zł miesięcznie. Nadto matka pozwanych pobiera także zasiłki rodzinne w łącznej kwocie 259 zł miesięcznie oraz jedno świadczenie

wychowawcze 500+ w kwocie 500 zł miesięcznie, które to świadczenia zgodnie z treścią art. 135 § 3 krio nie mogą być brane pod uwagę przy określaniu wysokości obowiązku alimentacyjnego. Z kwoty tej S. S. musi ponieść nie tylko koszty własnego utrzymania, ale też koszty utrzymania D. M.. Jak bowiem wynika z treści orzeczenie o niepełnosprawności (k. 153) wymaga on całodobowej opieki. Jego jedynym dochodem jest zaś zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 184,42 zł miesięcznie. Nadto wobec faktu, że ojciec D. M. nie został ustalony i brak jest możliwości uzyskania od niego świadczeń alimentacyjnych, to obowiązek utrzymania D. spoczywa w całości na jego matce. S. S. pokrywa także koszty utrzymania małoletniej Z., do wysokości niepokrytej przez świadczenie alimentacyjne tj. w wysokości 530 zł miesięcznie (1030 zł – 500 zł) W związku z tym matka pozwanych nie jest w stanie partycypować w kosztach utrzymania pozwanego S. M. (1), gdyż nie pozwalają jej na to jej możliwości zarobkowe i majątkowe.

Jest oczywiste, że także pozwany, będąc świadomy ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego względem dziecka powinien w pełni wykorzystać swoje możliwości zarobkowe i majątkowe oraz w sposób odpowiedni gospodarować posiadanymi środkami. Nadto zaznaczyć należy, iż obowiązek łżenia na zaspokojenie potrzeb dzieci jest obowiązkiem szczególnym, którego realizacja powinna wyprzedzać wszelkie inne zobowiązania, czemu ustawodawca niejednokrotnie dał wyraz w przepisach. Zgodnie z przyjętą linią orzecniczą dzieci mają w każdej sytuacji prawo do równej stopy życiowej z rodzicami. Oznacza to, iż oboje rodzice powinni zapewnić dziecku warunki materialne, w których sami żyją (por .uch. SN z 16.12.1987 - III CZP 81/86 - OSNC 1988, z. 4 poz. 42).

W niniejszym postępowaniu powód wniósł o obniżenie obciążającego go obowiązku alimentacyjnego względem pozwanych, wskazując że istotnemu pogorszeniu uległa jego sytuacja życiowa i materialna, przy czym główną przyczyną tego pogorszenia ma być fakt, iż przebywa on obecnie w zakładzie karnym i nie ma możliwości uzyskania jakichkolwiek dochodów. W opinii Sądu argumenty te uznać należy za całkowicie nietrafione. Należy bowiem wskazać, że choć A. J. faktycznie przebywa w zakładzie karny, to okoliczność ta miała miejsce również w okresie poprzedniego orzekania o wysokości świadczenia alimentacyjnego. W tym zakresie nie nastąpiła zatem żadna zmiana jego sytuacji.

Natomiast co do zmiany w zakresie sytuacji majątkowej i możliwości zarobkowych powoda, jako szczególnie istotne podkreślić trzeba, że kara pozbawienia wolności jaką obecnie odbywa A. J. została mu orzeczona za popełnione przez niego przestępstwa umyślne, które nadto popełnił on w warunkach recydyw. Zgodnie zaś z art. 136 k.r.o. jeżeli w ciągu ostatnich trzech lat przed sądowym dochodzeniem świadczeń alimentacyjnych osoba, która była już do tych świadczeń zobowiązana, bez ważnego powodu zrzekła się prawa majątkowego lub w inny sposób dopuściła do jego utraty albo jeżeli zrzekła się zatrudnienia lub zmieniła je na mniej zyskowne, nie uwzględnia się wynikłej stąd zmiany przy ustalaniu zakresu świadczeń alimentacyjnych.

W opinii Sądu powyższy przepis niewątpliwie znajduje zastosowanie w przypadku powoda, który okresie minionych lat wielokrotnie dopuszczał się popełniania przestępstw umyślnych m.in. z art. 209 § 1 kk, art. 297 § 1 kk, 226 § 1 kk, 190 § 1 kk, art. 286 § 1 i § 3 kk i w wyniku tego skazany został na karę pozbawienia wolności, pozbawiając się w ten sposób możliwości uzyskania dochodów. W związku z tym argument powoda dotyczący jego trudnej sytuacji materialnej należało uznać, za niezaskługujący na uwzględnienie.

Ustalając możliwości zarobkowe i majątkowe powoda, Sąd wziął po uwagę zeznania A. J. złożone w toku rozprawy z dnia 08.01.2018r. jak i informacje dostarczone przez Powiatowe Urzędy Pracy. Jak ustalono, powód z zawodu jest hydraulikiem, instalatorem wodno – kanalizacyjnym i gazowym, posiada też doświadczenie w wykonywaniu prac ogólnobudowlanych. Zaś z informacji przekazanych przez PUP w K., K. i T. w okresie ostatnich 6 miesięcy dostępne były oferty pracy na stanowisku hydraulika, instalatora wodno – kanalizacyjnego i gazowego oraz pracownika ogólnobudowlanego z proponowanym wynagrodzeniem oscylującym w granicach 2800 zł brutto – 5000 zł brutto miesięcznie. W związku z tym uznać należało, że możliwości zarobkowe powoda w rozumieniu art. 135 § 1 krio w zw. z art. 136 krio kształtują się na poziomie co najmniej 4000 zł brutto miesięcznie, czyli około 2800 zł netto miesięcznie.

Zgodnie z zasadą równej stopy życiowej, z tak ustalonych dochodów powód musi pokryć koszty własnego utrzymania orazłożyć na utrzymanie dzieci. Jak wskazał A. J., obecnie wszystkie jego potrzeby zaspokajane są przez zakład karny. Niemniej przed osadzeniem w zakładzie karnym, zamieszkiwał on w K., w mieszkaniu wynajmowanym wspólnie z

inną osobą, z którą dzielił się opłatami po połowie, przy czym jak oświadczył, na opłacenie mediów i czynszu najmu mieszkania niezbędna była każdego miesiąca kwota 1200 zł. W związku z tym Sąd uznał, że udział A. J. w tej kwocie wynosił 600 zł miesięcznie. Również ustalając koszty zaspokojenia pozostałych usprawiedliwionych potrzeb powoda, Sąd kierował się zeznaniami A. J. i uznał, że wynoszą każdego miesiąca kwotę 1100 zł.

Skoro zaś możliwości zarobkowe powoda ustalono na kwotę 2800 zł netto miesięcznie, a koszty jego utrzymania wynoszą 1100 zł miesięcznie, to z pozostałej kwoty nadal jest on w stanie każdego miesiąca świadczyć na rzecz pozwanego S. M. (1) oraz małoletniej pozwanej Z. M. alimenty w kwocie po 500 zł miesięcznie na każdego z nich, łącznie po 1000 zł miesięcznie. Brak jest zatem podstaw do twierdzenia, że w minionym czasie, w sytuacji materialnej i życiowej powoda faktycznie zaistniała istotna zmiana, która uzasadniałaby zmianę wysokości świadczeń alimentacyjnych orzeczonych dnia 23.01.2009r. w sprawie sygn. akt III RC 152/08.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w pkt 1 sentencji wyroku.

O kosztach procesu orzeczono w punkcie 2 wyroku, mając na uwadze, że powód zwolniony został od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych postanowieniem tut. Sądu oraz zachodzą podstawy do zastosowania art. 102 kpc.

W pkt 3 wyroku Sąd zasądził od Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego w Wągrowcu na rzecz adw. K. S. kwotę 738 zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu. Ustalając wysokość wynagrodzenia Sąd kierował się treścią Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3.10.2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016r., poz. 1714), w szczególności zaś treścią przepisu § 8 pkt 3 w zw. z § 4 ust. 1,2 i 3 rozporządzenia oraz stopniem zawichości sprawy, nakładami pracy adwokata oraz wkładem jego pracy w przyczynienie się do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia sprawy. Sprawa, w której odbyły się tylko dwie rozprawy, nie należała do skomplikowanych pod względem faktycznym i prawnym, dlatego nie było podstaw do podwyższenia wynagrodzenia adwokata z urzędu z uwagi na nakład pracy.

W tym miejscu wskazać należy, że Sąd nie uwzględnił w kwocie wynagrodzenia opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. W niniejszym postępowaniu powód był zwolniony z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych i w związku z tym uiszczanie tej opłaty nie było konieczne.

SSR Rafał Agaciński